DZIENNIK URZĘDOWY
OBWODU OLKUSKIEGO

Prenumerata kwartalnie 3 Korony. **Nr. 24.** **Olkusz, 1 grudnia 1916.**

416.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego-Gubernatorstwa wojskowego z dnia 12. września 1916 r. Dz. urz. Nr. 104.

Wprowadzenie inspekcyi fabrycznej na terenie okupowanym.

1. Dla czuwania nad zabezpieczeniem robotnikom, zatrudnionym w zakładach przemysłowych, tych wszystkich dobrodziejstw, które dla nich stwarza socyalnopolityczne ustawodawstwo — wprowadza się na terenie okupowanym inspekcyę fabryczną i przydziela się do niej jako integralną część nadzór nad ruchem kotłów parowych.

Inspekcyę fabryczną wykonują poszczególni inspektorowie fabryczni — dla nadzoru nad kotłami parowymi przewiduje się oprócz tego także użycie autoryzowanych towarzystw i organów prywatnych.

Nadzór naczelny nad obu rodzajami służby wykonuje starszy inspektor fabryczny, ustanowiony przy Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem.

2. Wszelkie prawa i obowiązki, wypływające, stosownie do przepisów rosyjskiej ustawy przemysłowej, z wykonywania inspekcyi fabrycznej, zachowują nadal swoją moc.

3. Dla urzędowania inspektorów fabrycznych zostaje na razie teren okupowany podzielony na dwa okręgi nadzorcze, mianowicie:

I. Okręg nadzorczy z siedzibą urzędową w Lublinie:

Obwody: Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Janów, Kozienice, Krasnostaw, Lubartów, Lublin, Puławy, Opatów, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik i Zamość.

II. Okręg nadzorczy z siedzibą urzędową w Kielcach:

Obwody: Busk, Dąbrowa, Jędrzejów, Kielce, Końsk, Miechów, Noworadomsk, Olkusz, Opoczno, Pinczów, Piotrków i Włoszczowa.

Służbę nadzoru nad kotłami parowymi obowiązuje w ogólności ten sam podział. Zakres działania poszczególnych towarzystw nadzoru nad kotłami parowymi i autoryzowanych organów prywatnych zostanie później podany do wiadomości.

Pozostawia się do swobodnego wyboru osób, używających kotłów parowych, ażeby przy zachowaniu podziału terenowego, ustanowionego dla nadzoru nad kotłami zwracały się w odnośnych sprawach albo do inspektora fabrycznego, albo do którego z towarzystw, autoryzowanych dla terenu okupacyjnego, albo wreszcie do któregoś z autoryzowanych organów prywatnych.

Nadzór nad kotłami parowymi wykonuje się w ogólności według przepisów, które dotychczas obowiązywały. — Zmiany, które okażą się niezbędnemi, zostaną w swoim czasie podane do wiadomości.

4. Działalność inspektora fabrycznego obejmuje

w przydzielonym mu okręgu nadzorczym z zasady wszelkie miejsca wytwórczości (zakłady ruchu przemysłowego, fabryki i rękodzielnie), w których w sposób przemysłowy, względnie fabryczny wytwarza się towary.

Inspektorowie fabryczni podlegają starszemu inspektorowi fabrycznemu, a wraz z nim Jeneralnemu Gubernatorstwu.

5. Z zakresu działania inspektorów fabrycznych są wyłączone:

a) prywatne przedsiębiorstwa górnicze i kopalniane;

b) przedsiębiorstwa kolejowe;

c) wydobywanie torfu.

6. W stosunku do pracodawców i pracobiorców jest zadaniem inspektorów fabrycznych czuwać nad wykonaniem prawnych przepisów, objętych rosyjską ustawą przemysłową, względnie rozporządzeniem c. i k. Zarządu wojskowego, normujących:

a) środki i urządzenia, które przedsiębiorcy są obowiązani stosować dla ochrony życia i zdrowia robotników, zarówno w miejscach pracy, jak i w udzielonych robotnikom pomieszkaniach;

b) sposób użycia robotników, czas pracy dziennej i odpoczynków;

c) prowadzenie wykazów robotniczych i ogłaszanie porządku służbowego — wypłatę zarobków i książki robotnicze;

d) sposób użycia, jakoteż przemysłowe i szkolne kształcenie młodocianych pomocników;

e) obopólny stosunek pomiędzy fabrykantami i robotnikami.

7. Inspektor fabryczny ma współdziałać z Komendami obwodowemi, przy wykonywaniu przepisów ustawy przemysłowej — jako organ nadzorczy i doradczy.

Do oceny próśb o konsens na urządzenie przedsiębiorstwa lub na wprowadzenie zmian w przedsiębiorstwie już istniejącem, należy zawsze zasięgać zdania inspektora fabrycznego, o ile mają być przy tem brane pod rozwagę względy na życie i zdrowie robotników.

8. Ażeby odpowiedzieć swojemu zadaniu, obowiązany jest inspektor fabryczny przez odbywanie rewizyj posiąść dokładną znajomość stosunków w przydzielonych jego nadzorowi zakładach przemysłowych, o ile te stosunki wchodzą w jego zakres działania.

Oprócz tego jest zadaniem inspektora fabrycznego pośredniczyć w sposób słuszny i sprawiedliwy, na podstawie zawodowych wiadomości i urzędowego doświadczenia — pomiędzy interesami pracodawców z jednej a robotników z drugiej strony — i uzyskać zarówno u pracodawców jak i u pracobiorców stanowisko, oparte na zaufaniu, niezbędne dla stworzenia i utrwalenia dobrego współżycia obu kategoryi.

9. Organom wykonawczym inspekcyi fabrycznej zastrzega się prawo bezpośredniego załatwiania korespondencyi pisemnej ze stronami i z władzami I. instancyi.

10. Urzędnicy inspekcyi fabrycznej otrzymają od Jeneralnego Gubernatorstwa urzędowe legitymacye i takież pieczęcie z napisem: »c. i k. starszy inspektor fabryczny«, względnie: »c. i k. inspektor fabryczny«.

11. Inspektorowi fabrycznemu przysługuje, po wylegitymowaniu się urzędową legitymacyą, wystawioną przez Jeneralne Gubernatorstwo — prawo wstępu o każdej porze, zarówno w dzień jak i w nocy, do wszystkich oddziałów przedsiębiorstwa przemysłowego, z wyjątkiem wstępu do pomieszkań członków zarządu (o ile te osoby mieszkają oddzielnie od robotników) — jak niemniej przysługuje mu prawo wstępu do wszelkich przeznaczonych dla robotników urządzeń fabrycznych (pomieszkań, szpitali, schronisk, ochronek dla dzieci, przytułków dla niemowląt, szkół, zakładów kąpielowych, sklepów i t. p.).

Do stosowania tego przepisu na skutek okazanej przez inspektora fabrycznego legitymacyi, obowiązani są zarówno portyerzy, jak i wogóle wszystkie osoby, nadzorujące poszczególne działy fabryki (majstrowie, werkmistrze i t. p.).

Przedsiębiorca lub jego zastępca mogą w czasie inspekcyi towarzyszyć inspektorowi fabrycznemu.

Inspektor fabryczny ma prawo co do kwestyi, wchodzących w zakres jego działania, informować się u każdej, zatrudnionej w przedsiębiorstwie osoby, także u przedsiębiorcy przemysłowego lub jego zastępcy, wszędzie, gdzie tylko odbywa się ruch odnośnego przedsiębiorstwa — w razie potrzeby bez świadków, o ile możności jednak z ominięciem wszystkiego, co mogłoby przeszkadzać ruchowi przedsiębiorstwa.

Na żądanie inspektora fabrycznego, obowiązany jest przedsiębiorca przemysłowy lub jego zastępca okazać wydany dla jego zakładu przemysłowego konsens wraz z odnośnymi planami i rysunkami.

12. Jeżeli inspektor fabryczny przekona się, że w którymkolwiek z podlegających mu zakładów przemysłowych nie przestrzega się należycie tych przepisów, które wchodzą w zakres jego działania (§ 6) — powinien od przedsiębiorcy żądać bezzwłocznego usunięcia takich nieprawidłowości lub wadliwości, a w razie oporu ze strony przedsiębiorcy, względnie jeżeliby najbliższa rewizya miała, odnośnie do postanowionych żądań, dać wynik ujemny — powinien o tem donieść właściwej Komendzie obwodowej, dla wdrożenia przepisanego prawem postępowania.

Komendy obwodowe są obowiązane bezzwłocznie zawiadamiać inspektora fabrycznego o swych zarządzeniach, wydanych na skutek jego doniesienia; przeciw wydanemu zarządzeniu może inspektor fabryczny odwołać się do Jeneralnego Gubernatorstwa, a wówczas

sprawa musi być przedłożoną do wyższego rozstrzygnięcia.

13. Jeżeli, która z osób, oznaczonych w § 11, wzbrania wstępu inspektorowi fabrycznemu do pomieszczeń, które mają być rewidowane, żądanych przez niego wyjaśnień nie udziela lub inne osoby wstrzymuje od udzielenia tychże, jeżeli zeznaje fałszywie albo usiłuje innych nakłonić do fałszywych zeznań, wreszcie, jeżeli przedsiębiorca przemysłowy lub jego zastępca odmawiają przedłożenia konsensu, planów albo rysunków, odnoszących się do ich przedsiębiorstwa — w takim razie, o ile nie zachodzi czyn, podlegający postępowaniu na zasadzie prawa ogólnego — odnośna osoba staje się winną przekroczenia i zostanie przez właściwą Komendę powiatową ukaraną, stosownie do przepisów ustawy przemysłowej.

14. Inspektorowie fabryczni są przysięgą urzędową zobowiązani do zachowania w tajemnicy wszelkich z interesami i ruchem danego przedsiębiorstwa związanych szczegółów — zwłaszcza mają zachować w ścisłej tajemnicy udzielone im poufnie przez przedsiębiorców wiadomości o urządzeniach technicznych, sposobach fabrykacyi i jakichkolwiek innych właściwościach ruchu.

417.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego-Gubernatorstwa wojskowego z dnia 11-go listopada 1916 r. Dz. urz. Nr. 105.

Spis zapasów śliwek suszonych i powideł.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 4. października 1916 r., Dz. rozp. Nr. 70, zarządza się co następuje:

§ 1.

Obowiązek zgłaszania.

Każdy, kto ma w swojem przechowaniu suszone śliwki lub powidła w ilości ponad $^1/_2$ puda rosyjskiego, obowiązany jest bez względu na to, czy jest właścicielem towaru, czy też tylko towar ten ma w swem przechowaniu, dotyczące zapasy zgłosić pisemnie lub ustnie najpóźniej do 1. grudnia 1916 r. w c. i k. posterunku żandarmeryi miejsca składu towaru, podając rodzaj, ilość, miejsce przechowania, oraz dokładny adres właściciela towaru.

Zamówione, jednak jeszcze w drodze się znajdujące zapasy tych towarów, winien zamawiający zgłosić również w wyżej zakreślonym czasie i podać przytem, u kogo towar zamówił i w jakim w przybliżeniu czasie nadejdzie.

Zapasy poniżej $^1/_2$ puda rosyjskiego, jakoteż zapasy, znajdujące się w posiadaniu zarządu wojskowego nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia.

§ 2.

Urzędowy nadzór i postanowienia karne.

Komenda obwodowa wyda po myśli § 4 rozp. Naczelnego Wodza armii zarządzenia celem dopilnowania wykonania obowiązku zgłoszenia, jakoteż kontroli zgłoszeń.

Do Komendy obwodowej należy również stosowanie postanowień karnych przewidzianych w § 8 cyt. rozp. przy uwzględnieniu postanowień rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915 r., Dz. rozp. Nr. 30 o ile dotyczą postępowania i użycia grzywien i kwot uzyskanych ze sprzedaży towarów uznanych za przepadłe.

§ 3.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

418.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego-Gubernatorstwa wojskowego z dnia 12. listopada 1916 r. Dz. urz. Nr. 106.

Obrót handlowy rolniczemi zwierzętami domowemi.

Na mocy § 1 punkt 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 8. września 1916 r., Dz. rozp. Nr. 68, dotyczącego ochrony rolniczych zwierząt domowych, zarządza się co następuje:

§ 1.

Koncesya handlowa.

Do prowadzenia handlu końmi, osłami, mułami, bydłem i nierogacizną w sposób przemysłowy, potrzebnem jest pozwolenie (koncesya) Komendy obwodowej, w obrębie której przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Na podstawie tej koncesyi może być przemysł wykonywany tylko w obrębie tej Komendy obwodowej, która udzieliła koncesyi.

Na dowód uzyskania pozwolenia wydaje się dokument (akt koncesyjny).

§ 2.

Pozwolenie na przewóz.

Transport, pędzenie, prowadzenie, oraz wszelki inny sposób przewozu zwierząt wymienionych w § 1 z jednego obwodu do drugiego, odbywać się może tylko

na podstawie pozwolenia na przewóz wydanego przez Komendę obwodu, z obrębu której zwierzęta mają być wyprowadzone.

W podaniu o pozwolenie na przewóz musi być podany cel wywozu, miejsce przeznaczenia, ilość i rodzaj zwierząt, które mają być wywiezione, oraz gmina, z której mają być wyprowadzone.

§ 3.

Zaopatrywanie wizą dokumentu, zezwalającego na przewóz

Wywóz można na podstawie uzyskanego zezwolenia uskutecznić dopiero po zgłoszeniu w Komendzie miejsca wywozu. Komenda potwierdza zgłoszenie na dokumencie, zezwalającym na przewóz, podając datę wypędu i ilość wypędzonych zwierząt.

§ 4.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane przez Komendy obwodowe w myśl art. II. § 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 19. sierpnia 1915 r., Dz. rozp. Nr. 30, grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Oprócz kary można na podstawie § 1 punkt 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii, z dnia 8. września 1916 r., Nr. 68 Dz. rozp., orzec konfiskatę tych zwierząt, które stanowią przedmiot dochodzenia karnego i są własnością ukaranego.

§ 5.

Zniesienie dawniejszych przepisów.

Istniejące przepisy dotyczące obrotu handlowego rolniczemi zwierzętami domowemi znosi się. Licencye i pozwolenia, wydane na podstawie zniesionych przepisów, nie mają skutku prawnego.

Przepisy weterynaryjno - policyjne nie doznają przez niniejsze rozporządzenie żadnej zmiany.

§ 6.

Wejście w życie.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

419.

Zapomogi dla rodzin rosyjskich poddanych, zajętych przy północnej kolei wojskowej.

C. i k. Naczelna Komenda Armii rozporządzeniem z dnia 11. października 1916. M. V. Nr. 114001/P. zarządziła, aby rodzinom rosyjskich poddanych zajętych przy północnej kolei wojskowej, którzy pobierają tylko dzienny żołd i dodatek polowy lub wynagrodzenie dzienne najwyżej do 1 Korony, przyznano od 1 października 1916 r. zapomogę dziennie 40 hal. dla każdego żyjącego we wspólności rodzinnej członka rodziny ponad 5 lat zaś 20 hal. dla każdego członka rodziny poniżej 5 lat.

Ogólna suma przyznanej zapomogi nie może jednak żadną miarą przewyższać kwoty 30 koron miesięcznie.

420.

Wyrok śmierci.

Sąd c. i k. Komendy obwodowej jako sąd doraźny w Olkuszu po przeprowadzonej na dniu 21. listopada 1916 doraźnej rozprawie przeciw Janowi Tomczykowi o zbrodnię morderstwa z rabunkiem według §§ 413 i 414:2 w. u. k. i zbrodnię morderstwa według §§ 413 i 414:4 w. u. k. orzekł:

Jan Tomczyk, urodz. dnia 5. lipca 1894 w Koryczanach, tam przynależny i zamieszkały, rzym.-kat., wolny, syn Franciszka i Antoniny, bez zajęcia, bez majątku, umie trochę czytać i pisać, rzekomo nie karany,

jest winien

że:

I. dnia 22. kwietnia 1916 w ten sposób działał przeciw czternastoletniemu Teodorowi Sześćdziesiątemu niedaleko florentynowskiego lasu i drogi z Kęp do Żarnowca, że przez to nastąpiła śmierć Teodora Sześćdziesiątego, mianowicie rzucił go, w tym zamiarze aby go zabić, do jamy napełnionej wodą i przez gwałtowne zanurzenie go pod wodę spowodował tam jego uduszenie w tym zamiarze, ażeby siłą przeciw jego osobie zabrać dla siebie kilkanaście paczek tytoniu i kilka rubli, które miał przy sobie Sześćdziesiąty,

II. we wrześniu 1913 w lesie koło Kępie działał w ten sposób przeciw swemu towarzyszowi roboty Andrzejowi Machowi, że z tego nastąpiła śmierć Andrzeja Macha, mianowicie w prawdzie nie w tym zamiarze ażeby go zabić, ale zawsze w innym wrogim zamiarze uderzył go w głowę i szyję dwa razy nożem.

Popełnił on przez to:

ad I. zbrodnię morderstwa z rabunkiem wedł. §§ 413 i 414:2 w. u. k. ad III. zbrodnię zabójstwa wedł. § 419 w. u. k.

i zasądza się go za to według §§ 415, 96 w. u. k., 444 Abs. 2 w. pr. k. i rozporządzeniem AOK/EOK z dnia 16. marca 1915 Op. Nr. 32183 na karę

śmierci przez powieszenie.

Wyrok ten, zatwierdzony przez właściwego komendanta na dniu 24. listopada 1916, został wykonany w Olkuszu dnia 25. listopada 1916 o godzinie 8 przed południem.

421.

Wyrok.

Jan Drapała, gospodarz z Gotkowic został skazany wyrokiem Sądu wojskowego w Olkuszu z dnia 30/10 1916, z powodu stawienia dnia 23/9 1916 czynnego oporu żandarmom przy rekwizycyi jałówki, na karę ciężkiego i obostrzonego więzienia przez 1 rok.

C. i k. Komendant obwodu

Pułkownik Kwiatkowski, w. r.

Kraków. — Druk. W. L. Anczyca i Spółki.